Lisa 1. Isolatsiooniliigid ja vastavad isolatsiooninõuded

Kõik tabelis toodud isolatsiooninõuded kehtivad lisaks standarnõuetele.

Patsiendile raviteenuse osutamine ja selle kvaliteet ei tohi sõltuda isolatsioonist.

NÕUE	KONTAKTISOLATSIOON	PIISKISOLATSIOON	ÕHKISOLATSIOON
Definitsioon	Isolatsioon, mida rakendatakse mikroorganismide puhul, mis levivad kas otsese kontakti (nt kehapindade kontakt) või kaudsete kontaktide (nt saastunud käed, saastunud pinnad, põetusvahendid) vahendusel.	Isolatsioon, mida rakendatakse haigustekitajate puhul, mis levivad peamiselt hingamisteedest pärinevate suuremate piiskadega. Need piisad tekivad köhimisel, aevastamisel või rääkimisel ning levivad lühikese distantsi. Piisad sadestuvad kiiresti ega püsi õhus pikemat aega, mistõttu nakatutakse eeskätt lähikontaktis limaskestade kaudu.	Isolatsioon, mida rakendatakse mikroorganismide korral, mis levivad peamiselt aerosoolidena ehk väga väikeste osakestena, mis võivad püsida õhus pikemat aega ja levida õhuvoolude abil kaugemale.
Patsiendi paigutamine	Eelistatult **ühekohaline eraldi duši või pesemisvõimalusega.** **Ruumiline eraldatus mitmekohalises palatis**: vahe vähemalt üks meeter ning kardin eraldusbarjäärina. **Palati uks võib olla lahti.**	Eelistatult **ühekohaline eraldi duši ja tualettruumiga** palat. **Ruumiline eraldatus mitmekohalises palatis**: vahe vähemalt üks meeter ning kardin eraldusbarjäärina. **Palati uks peab olema kinni.**	**Negatiivse rõhuga ühekohaline eraldi duši, tualettruumi ja ventilatsiooniga** varustatud isolatsioonipalat. Õhk ei tohi seguneda haigla üldventilatsiooniga. Juhul kui see onmöödapääsmatu, kasutatakse HEPA filtreid. **Palati uks peab olema kinni.**

Kohortimine	Kohortimine ehk sama mikroorganismi tõttu isoleerimist vajavate patsientide paigutamine ühte palatisse on lubatud **ainult infektsioonikontrolliarsti või -õe loal.**		
Isikukaitsevahendid	**Ühekordne kaitsekittel või kilepõll ja kindad** Vajadusel kirurgiline mask vastavalt mikroorganismile (vt lisa 2)	**Kirurgiline mask tuleb eemaldada PÄRAST palatist väljumist.**	**Respiraator tuleb eemalda PÄRAST palatist väljumist.**
Patsiendi transport	Transpordi vajadusel **katta haavad, nahakahjustused või dreenid.** Kui kontaktisolatsioonis oleva patsiendi saatmisel või transportimisel puudub töötajal otsene kontakt patsiendi ja patsiendi lähiümbrusega (voodi, ratastool), siis ei ole kilepõlle või kitli ja kinnaste kasutamine vajalik. Kui transpordi käigus esineb otsene kontakt patsiendi või tema lähiümbrusega, tuleb kasutada kontaktisolatsiooni puhul ette nähtud isikukaitsevahendeid.	Transpordi vajadusel **kannab patsient kirurgilist maski**. Patsienti transportiv töötaja kannab kirurgilist maski.	Transpordi vajadusel **kannab patsient kirurgilist maski**. Patsienti transportiv töötaja kannab respiraatorit.

Üldnõuded	**Patsientidega tegelemise järjekorra seadmisel on oluline lähtuda patsiendi tervislikust seisundist ja vajadusest.** Kätehügieeni järgimisel, isikukaitsevahendite kasutamisel, palatite puhastamisel, toidunõude ja jäätmete käitlemisel järgitakse infektsioonikontrolli standardnõuete juhendit. Isikukaitsevahendid võetakse kasutusele ENNE isolatsioonipalatisse sisenemist ning eemaldatakse ENNE väljumist (v.a erandjuhud, vt isikukaitsevahendid). Kasutakse ühekordseid või patsiendipõhiseid meditsiiniseadmeid ning põetusvahendeid. Korduvkasutatavad vahendid puhastatakse ja desinfitseeritakse iga kasutamise järel. Kui vahendit kasutatakse vaid konkreetse patsiendi puhul, siis puhastatakse ja desinfitseeritakse need üks kord päevas. Isolatsiooni lõppedes tuleb korduvkasutusel olnud töövahendid puhastada ja desinfitseerida. Ruumide koristamine, sisustuse ja pindade desinfektsioon käib infektsioonikontrolli standardnõuete juhendi järgi. Isolatsioonipalat puhastatakse kahe-etapiliselt: kontaktpinnad puhastatakse ja desinfitseeritakse kaks korda ööpäevas. Kõhulahtisusega kulgevate infektsioonide puhul (nt noro- ja rotaviirusinfektsioon, *Clostridioides difficile* enterokoliit) kasutatakse isolatsioonipalati puhastamisel lisaks eelistatult klooripõhiseid desinfektsiooniaineid. Puhastus- ja desinfitseerimisvahendid hoitakse isolatsioonipalatis või lüüsis. Kontaktisolatsiooni puhul voodipesu ja eralduskardinad eemaldatakse, pakkides need vees lahustuvatesse pesukottidesse, mis asetatakse seejärel teise kotti ja transporditakse tervishoiuasutuse sisekorra järgi edasisele käitlusele. Pesukäitlusel kasutatakse isikukaitsevahendeid. Jäätmed kogutakse kokku palatis. Palatist väljatoomisel desinfitseeritakse prügikoti välispind ning seejärel käideldakse tervishoiuasutuse jäätmekäitlusjuhendi järgi.

Kasutatud kirjandus:
1. Tartu Ülikooli Kliinikum. Mikroorganismide haiglasisese leviku vältimise juhend. Tartu: Tartu Ülikooli Kliinikum; 2024.
2. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Guideline for Isolation Precautions: Preventing Transmission of Infectious Agents in Healthcare Settings. Atlanta: CDC; 2007 [updated 2024].
3. Terviseamet. Isolatsiooniabinõud. Tallinn: Terviseamet; 2016.